

Choroby kardiovaskulárního systému a těhotenství

Těhotenství je nápor na kardiovaskulární systém. Zdravá žena jej zvládne bez problémů, na druhou stranu se může v těhotenství projevit řada latentních chorob. Kritický je z tohoto hlediska hlavně **3. trimestr a období porodu**.

Nejvýznamnější změny

- vzestup objemu cirkulující krve (vrchol v 32. týdnu) – a to až o 1,5–2 l;
- *zvýšení srdečního výdeje*, stoupá frekvence a tepový objem;
- srdeční výdej stoupá o 50 % (pokud myokard nemá funkční rezervy, může docházet k selhávání);
- TK často klesá, ve 2. trimestru dosahuje průměrně 105/60.

Během porodu

- úzkost, bolest, hyperventilace, děložní kontrakce – to vše ovlivňuje cirkulaci;
- během kontrakcí dělohy stoupá srdeční výdej až o 50 %.

Po porodu

- zvýší se značně žilní návrat – dekomprese dolní duté žíly, autotransfúze z kontrahované dělohy.

Některé symptomy srdečního onemocnění se sice vyskytují v graviditě normálně (snížená tolerance zátěže, zvýšená únava, presynkopální stavy, tachykardie, otoky DK, ...), ale i tak je třeba jim věnovat pozornost. U prvních dvou stupňů NYHA není z porodnického hlediska námitek k otěhotnění.

Vrozené srdeční vady

 Podrobnější informace naleznete na stránce [Vrozené srdeční vady](#).

Defekt síňového septa

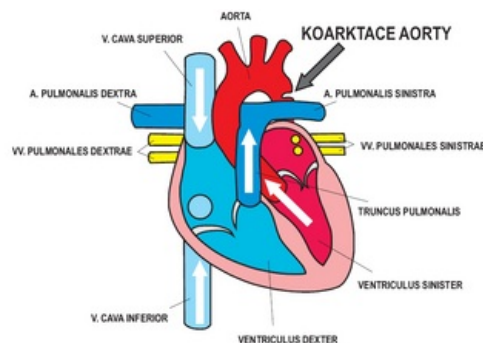
Těhotenství obvykle probíhá nenarušeně, vzácně jsou paradoxní embolizace.

Defekt septa komor

Pokud není plicní hypertenze, je těhotenství také relativně v pořádku. Je doporučena ATB profylaxe endokarditidy.

Koarktace aorty

Vada by měla být **před těhotenstvím operována**, těhotenství při přítomnosti vady se nedoporučuje (riziko ruptury, disekce). Terapie hypertenze v prekoarktační oblasti by mohla ohrozit perfúzi postkoarktační oblasti.

Koarktace aorty

Bikuspidální aortální chlopeč

Může u mladých způsobovat **hemodynamicky významnou stenózu**, která může být asymptomatická, ale během těhotenství se projeví. Je doporučena **operace chlopně** s odstupem před koncepcí. Pokud se objeví na počátku těhotenství, doporučujeme ženě ukončit těhotenství, operaci a poté plánovat další těhotenství. Pokud těhotenství pokračuje, je vysoce rizikové. Operace v mimotělním oběhu je vysoce riziková pro plod (50% úmrtnost).

Fallotova tetralogie

U operovaných v pořádku, u neoperovaných je to vzácné.

Marfanův syndrom

V těhotenství stoupá riziko disekce aorty (hlavně ve 3. trimestru). Podáváme β -blokátory.

Získané srdeční vady

 Podrobnější informace naleznete na stránce [Získané srdeční vady](#).

Mitrální stenóza

Často se poprvé projeví právě v graviditě. V případě náhle vzniklé dušnosti, SV arytmie indikujeme vždy echo. Léčbou jsou malé dávky diuretik, β -blokátory, balónková valvuloplastika (je tam radiační zátěž z rtg – posouváme ji nejlépe do 3. trimestru), porod zajistíme ATB a antikoagulancii.

Aortální stenóza

Obdobná situace jako u bikuspidální chlopně.

Mitrální regurgitace

Obvykle se těhotenstvím stav nijak nehorší.

Náhrady chlopní

V těhotenství se urychluje degenerace biologických chlopní (hlavně mitrálních). U mechanických je vysoké riziko trombózy, hlavně ve 2. trimestru. Řada autorů doporučuje v tomto období i přes rizika podávat warfarin, ve 3. trimestru přejít zase na hepariny.

Kardiomyopatie

 Podrobnější informace naleznete na stránce Kardiomyopatie.

Hypertrofická

Obvykle dobrá tolerance gravidity. Neexistuje důkaz, že by gravidita zvyšovala riziko náhlé smrti.

Těhotenská KMP

Specifický typ dilatační KMP, je to vzácné (1:15 000). Projeví se **srdečním selháním v peripartálním období**. Zrádnost spočívá v tom, že postihuje předtím zcela asymptomatické ženy. Roli hrají genetické faktory a vysoké hladiny prolaktinu a sFlt-1. Ve 30–45 % se vyskytuje spolu s preeklampsí.^[1]

Ischemická choroba srdeční

U mladých těhotných se vyskytuje vzácně (u žen stoupá incidence až po menopauze). Vzácně se může u žen (obvykle nad 33 let) vyskytnout akutní infarkt myokardu.

Odkazy

Související články

- Těhotenství
- Porod
- Hypertenze v těhotenství

Zdroj

- BENEŠ, Jiří. *Studijní materiály* [online]. [cit. 2009]. <<http://jirben.wz.cz>>.

Reference

1. ERSBØLL, Anne S, Peter DAMM a Finn GUSTAFSSON, et al. Peripartum cardiomyopathy: a systematic literature review. *Acta Obstet Gynecol Scand* [online]. 2016, vol. 95, no. 11, s. 1205-1219, dostupné také z <<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/27545093>>. ISSN 0001-6349 (print), 1600-0412.